

[Steincke.]

gende lövgivningsakt gyldighed, når den ikke ved forfatningslöven har fået overdraget en sådan kontrollerende myndighed.“

Og det har den ikke.

Et ganske tilsvarende standpunkt havde, såvidt jeg da erindrer, Johan Sverdrup i Norge og den daværende norske højesteretspræsident Finn, da spørgsmålet blev diskuteret i 1918. Begge disse meget kendte politikere var netop imod at give domstolene denne myndighed eller kompetence.

Det, der for mig rent personlig, når jeg som jurist og politiker har skullet tage stilling til dette spørgsmål, har været afgørende, er — ligesom det i virkeligheden var det før nordmændene, som er dem, der stærkest har argumenteret for det standpunkt — de praktiske konsekvenser af den modsatte opfattelse. Må jeg have lov til at oplæse et citat af Ørsted, Danmarks mest anerkendte og største jurist — jeg kan gøre det meget hurtigere ved at citere nogle linier af ham end ved at give en længere udvikling for egen regning —, de ærede medlemmer kan se citatet i sp. 4635. Ørsted var dybt inde på dette meget alvorlige problem og udtalte:

„Det forekommer mig, at det ganske ville forrykke alle borgerlige forhold, at domstolene skulle kunne bedømme, hvorvidt löven er retfærdig og gyldig eller ikke. Dersom i domstolene virkelig boede den absolutte fornuft, så kunne man jo finde det ønskeligt, at disse kunne prøve lövene og tilsidesætte dem, hvis de ikke fandtes fornuftige; men da jo heller ikke domstolene er ufejlbare, så vil der derved heller ikke vindes stort; derimod vil der opstå, mener jeg, den allerstørste uorden, den allerstørste utilforladelighed deraf; man vil ikke vide, når en lov er givet, om man kan rette sig derefter, men det vil bero på, hvad en domstol derom udsiger.“

Det er for mig egentlig det afgørende. Man kommer ind i en retstilstand af usikkerhed, som man fra et politisk og samfundsmæssigt synspunkt i størst mulig udstrækning bør undgå. Og lad mig så endelig henvise de ærede medlemmer, som mener, at vi, der har denne opfattelse og mener at kunne dokumentere dens rigtighed, dog i hvert fald bør bøje os, når domstolene selv uden protest fra statsmagtens side har fastslået, at de har denne kompetence, til spalte 4698, hvor Nellemann, denne yderst konservative mand, siger, at han

end ikke ville have bøjet sig, selvom højesteret havde anset sig for kompetent.

Grete Mølbak Frederikson: Jeg skal ikke indlade mig på juridiske drøftelser, men når jeg i modsætning til mine partifæller ikke ser mig i stand til at stemme for det foreliggende lovforslag om landbrugsejendomme, skønt jeg anerkender, at der af udvalget er gjort et arbejde for at ændre dette, vil jeg gerne ud fra et lægmandssynspunkt redegøre for mine grunde.

Jeg har ikke til hensigt at gå ind på lovforslagets enkeltheder, skønt jeg finder flere af dets bestemmelser uklare, men jeg anser det for det første for at være meget administrationskrævende, og jeg forstår ikke nødvendigheden af denne lov, der næsten til hver paragraf har en tilsvarende dispensationsbestemmelse. For det andet finder jeg, at en sådan lov, rettet imod en enkelt gruppe indenfor ejendomsbesiddernes rækker, er uretfærdig. Når man som forsvar for löven har hævdet, at den var nødvendig for, at storgodserne ikke skulle være de eneste, der ikke kom til at afgive jord i kraft af allerede vedtagne jordlovgivning og specielt statshusmandsloven af 19. maj 1948, finder jeg ikke, at denne begrundelse er holdbar, for dels udbydes der hvert år et ret stort antal større gårde, dels er der også en hel del bøndergårde, som ikke udbydes, fordi de ligesom godserne er slægtsgårde, der går i arv. Dertil kommer for mig det, at de, der sidder med de store godser, allerede een gang, ved lensafløsningslöven af 1919, har afgivet en trediedel af deres jord og derfor vel med grund har regnet med, at jorden nu var deres fri ejendom. For det tredje hører jeg til dem, der anser löven for stridende imod grundlövens § 80. Jeg kan ikke se, at almenvellet kræver denne lov, der, såvidt jeg har forstået, vil afgive ret ubetydelige arealer i forhold til de langt større jordmængder, der er sikret til udstykning, bl. a. ved jordlovgivningen i foråret.

Også for mig er det af stor betydning at der skaffes hjem og jord nok til den ungdom, der vil i gang med selvstændige landbrug, men jeg er af den opfattelse, at der allerede er skabt mulighed for det gennem den tidligere jordlovgivning. Jeg havde ikke tænkt at polemisere imod nogen af de ærede ordførere, men kun begrunde min egen stilling, idet jeg er vidende om, at der fra alle sider er vist forhandlingsvilje og ydet ofre for at nå et resultat. Men når det ærede medlem hr. Oluf Johansen i sin ordførertale svang sig op til at glædes over,